

Kuopion kaupungin hankintaohjelman seuranta 2025

Kaupunginhallitus
30.3.2026

Kuopion kaupungin hankintaohjelman seuranta 2025

Hankintaohjelman toteutumista seurataan osana talousarvion seuranta osavuositarkastusten sekä tilinpäätöksen yhteydessä.

Kuopion kaupungin tasapainotusohjelmassa vuosille 2024–2027 on asetettu tavoitteeksi hankintaosaamisen kehittäminen sekä hankintojen ja hankintaprosessien kustannustehokkuuden parantaminen.

Kuopion kaupungin hankintaohjelma päivitettiin syksyllä 2024 koskemaan vuosia 2025–2030. Kaupunginvaltuusto hyväksyi päivitetyn hankintaohjelman sekä ohjelman mittareiden tavoitetasot vuodelle 2025 kokouksessaan 24.2.2025 (§ 4).

Hankintatiimi aloitti toimintansa vuoden 2025 alussa talous- ja omistajaohjausyksikössä. Tiimin tehtäviin kuuluvat muun muassa hankintojen strateginen johtaminen ja kehittäminen, hankintaprosessien koordinointi ja ohjaus, kilpailutusten toteuttaminen ja kilpailutuksissa avustaminen, toimittajasuhteiden hallinta sekä hankintojen seuranta ja raportointi.

Hankintapäällikkö aloitti tehtävässään joulukuussa 2025.

Hankintaohjelman tavoitteiden ja mittareiden toteutuminen vuonna 2025 on esitetty tarkemmin seuraavilla dioilla.

Kriittinen menestystekijä	Tavoite 2025–2027	Mittari	Tavoite 2025	Toteuma 2025	Analysointia mittareiden toteutumisesta 3
Elinympäristö ja osallisuus	1.Hankinnoissa huomioidaan palvelunkäyttäjien tai heitä edustavien tahojen osallistuminen hankinnan valmisteluun	1.1 Palvelun käyttäjien osallistuminen hankintojen valmisteluun kpl/ vuosi	5 kpl/vuosi	4 kpl/vuosi	<p>Kauppatorin esiintymislavaa koskeva suunnitelma on ollut kuntalaisten kommentoitavana. Tahkon katujen sekä Keihäskadun (Mölymäki) urakoiden valmisteluvaiheessa on järjestetty yleisötilaisuuksia sekä lisäksi yhden päiväkodin rakennusurakan yhteydessä on järjestetty erillinen esittelytilaisuus kuntalaisille.</p> <p>Käyttäjiä osallistetaan laajasti jo suunnittelun eri vaiheissa, esimerkiksi esittelytilaisuuksien sekä suunnitelmien nähtävillä olon kautta, ennen varsinaista hankintavaihetta. Tavoite ei täysin toteutunut.</p>
Työ ja toimeentulo	2.Edistämme hankinnoilla muita heikommassa työmarkkina- asemassa olevien työllistymistä	2.1 Työllistämisehdon sisältäviä hankintoja kpl/ vuosi	5 kpl/vuosi	5 kpl/vuosi	Työllistämisehtoa on käytetty Pyörön ja Jynkän päiväkotien rakennusurakoissa, Rauhalahden päiväkodin elinkaarikorjauksessa, Tahkon infran uusinnassa ja Niiralan Kulma Oy urakassa. Tavoite toteutui.

Kriittinen menestystekijä	Tavoite 2025–2027	Mittari	Tavoite 2025	Toteuma 2025	Analysointia mittareiden toteutumisesta 4
Kilpailukykyinen ja kannustava yrittäjyysympäristö	3. Alueellisen elinvoiman mahdollistaminen hankintojen suunnitelmallisuudella, avoimuudella, markkinavuoropuheluilla, markkinakartoituksilla ja hankintoja jakamalla tarkoituksenmukaisiin kokonaisuuksiin siten, että pk-yritykset huomioidaan hankinnoissa.	3.1 Hankintojen aluetaloudellinen vaikuttavuus Kuopion kaupungin hankinnat yrityksiltä *)	Kuopion alue 61 % < Pohjois-Savo 6 % <	Kuopion alue 60 % Pohjois-Savo 4 %	<p>Ostolaskuanalyysin avulla tarkastellaan hankintojen aluetaloudellisia vaikutuksia (€, sis. alv sekä investoinnit). Vuosien 2023–2025 ostolaskuanalyysit on julkaistu kaupungin verkkosivuilla Ostolaskuanalyysi 2025</p> <p>Kaupungin ostot yrityksiltä olivat vuonna 2025 yhteensä 217 milj. euroa, kun vuonna 2024 ostot olivat 283 milj. euroa. Ostot vähenivät näin ollen 66 milj. euroa (23 %). Ostoihin on vaikuttanut erityisesti kaupungin talouden tasapainotusohjelman toimenpiteet.</p> <p>Kuopion alueelta tehtiin ostoja vuonna 2025 131 milj. eurolla, kun vuonna 2024 ostot olivat 168 milj. euroa. Ostot vähenivät 37 milj. euroa (22 %). Kuopion alueen osuus kaupungin yritysostoista kuitenkin kasvoi 1 %:lla edellisvuoteen verrattuna.</p> <p>Pohjois-Savon alueelta (Kuopion ulkopuolelta) tehtiin ostoja vuonna 2025 8 milj. eurolla, kun vuonna 2024 ostot olivat 5 milj. euroa. Ostot kasvoivat 3 milj. euroa (60 %).</p> <p>Asetettu tavoite ei toteutunut.</p>
Vetovoimainen innovaatio-, tutkimus- ja osaamiskeskittymä	4. Teemme toimivia ja laadukkaita hankintoja osallistavasti ja edistäen innovaatiomyönteisen ja elinvoimaisen markkinan syntymistä. *) Ostolaskujen toimittajan postinumeron mukaan **) Kuopion kaupungin kynnyksarvon ylittävät hankinnat ml. yhteishankinnat ja puitejärjestelyt (ei sisälly puitejärjestelyiden sisällä tehdyt minikilpailutukset)	4.1 Hankinnat, joissa syntyy innovatiivisia menetelmiä tai ratkaisuja Osuus kaikista kynnyksarvon ylittävistä hankinnoista **)	30 %/vuosi	41 %/vuosi	<p>Hilmassa kilpailutettuja hankintoja oli 46 kpl , joista innovatiivisten hankintojen osuus 41 %.</p> <p>Tavoite ylitettiin 11 %:lla.</p>

Kriittinen menestystekijä	Tavoite 2025–2027	Mittari	Tavoite 2025	Toteuma 2025	Analysointia mittareiden toteutumisesta
Kiertotalous ja resurssiviisaus	5.Hankintamme ovat vastuullisia ja hiilineutraaleja	5.1 Ympäristökriteerit sisältävien hankintojen osuus hankinnoista %/ vuosi	45 %/vuosi	70 %/vuosi	Hillassa kilpailutettuja hankintoja oli 46 kpl, joista ympäristökriteerien osuus oli 70 %. Ympäristökriteerien käyttöä on tehostettu hankinnoissa SISU-hankkeen myötä. Hanke kehittää ilmastoasioiden viestintää, seurantaa ja huomiointia kuntien tekemissä hankinnoissa. Tavoite ylitetty 25 %:lla.
Huoltovarmuus ja kriisinsietokyky sekä luontokadon torjunta	6. Tarjoamme ilmastoviisasta, vastuullisesti ja lähellä tuotettua ruokaa	6.1 Lähiruoan (itäsuomalainen) osuus Servican kokonaisostoista %/ vuosi	10 %/vuosi	12 %/vuosi	Elintarvikehankintojen kilpailuttaminen on siirtynyt Sansialta Servican omaan keskitettyyn hankintapalveluun, jonka kautta on pystytty hankimaan lisäarvoa palvelutuotannolle. Omien elintarvikekilpailutusten myötä Servica on saanut kasvatettua niin kotimaisuusastetta, kuin lähiruokaostojakin. Lähiruoan osalta odetaan osuuden kasvavan entisestään vuonna 2026. Tavoite ylittetty 2 %:lla.
Huoltovarmuus ja kriisinsietokyky sekä luontokadon torjunta	7.Tarjoamme ilmastoviisasta, vastuullisesti ja lähellä tuotettua ruokaa	7.1 Kotimaisuusaste liha-, kala-, kasvis- ja maitotuotteille %/ vuosi	100 %/vuosi 50 %/vuosi 85 %/ vuosi 100 %/ vuosi	100 %/ vuosi 56 %/vuosi 77,6 %/ vuosi 100 %/ vuosi	Toteumat ovat näiden osalta samat kuin mittarissa 7.2, sillä kasvikset on tarkasteltu alkuperämaan mukaisesti ja esim. maidoissa ja lihoissa on sama alkuperä- ja valmistusmaa. Asetetut tavoitteet saavutettiin kasvituotteita lukuun ottamatta.
Huoltovarmuus ja kriisinsietokyky sekä luontokadon torjunta	7.Tarjoamme ilmastoviisasta, vastuullisesti ja lähellä tuotettua ruokaa	7.2 Raaka-aineiden kotimaisuusaste liha-, kala-, kasvis- ja maitotuotteet %/vuosi	100 %/vuosi 40 %/vuosi 50 %/vuosi 100 %/vuosi	100 %/ vuosi 56 %/vuosi 77,6 %/vuosi 100 %/ vuosi	Servican oman kilpailutuksen myötä sopimustoimittajaksi hedelmä- ja vihannestuotteiden osalta vaihtui Jaakkolan Tukku Oy, jonka myötä kasvien kotimaisuus- ja lähiruoan osuus on kasvanut. Asetetut tavoitteet saavutettu; kalatuotteiden osalta ylitetty 16 %:lla ja kasvituotteiden osalta 27,6 %:lla.

Kriittinen menestystekijä	Tavoite 2025–2027	Mittari	Tavoite 2025	Toteuma 2025	Analysointia mittareiden toteutumisesta
Kestävä talous	8. Hankintaosaamisen lisääminen ja hankintayhteistyön kehittäminen	8.1 Itsearviointi toteutetaan vuosittain tukemaan organisaation hankintaosaamisen kehittämistä	1 krt/vuosi	1 krt/ vuosi	Hankintaosaaminen on edelleen hyvällä tasolla. Vahvuuksina korostuvat vuorovaikutustaidot ja organisatoriset taidot . Eniten kehitystä on tapahtunut hankintojen valmisteluun ja toteuttamiseen liittyvissä taidoissa verrattuna viime vuoden kyselyyn. Tuloksissa on tapahtunut laskua henkilökohtaisten valmiuksien ja hankintasopimukseen liittyvissä taidoissa. Kehittämiskohteita on tunnistettu mm. hankintaosaamisen vahvistaminen, sopimushallinnan käyttöönotto, hankintojen suunnittelun ja ennakkoinnin vahvistaminen, kestävien ja vastuullisten hankintojen toteutus sekä hankinnoissa roolien selkeyttäminen. Tavoite toteutui.
Kestävä talous	8. Hankintaosaamisen lisääminen ja hankintayhteistyön kehittäminen	8.2 Suoritetaan sisäinen ja ulkoinen sidosryhmä-/ yhteistyökysely talous- ja omistajaohjauksyksikön hankintatiimin toimesta	Sidosryhmäkyselyt (sisäinen sekä ulkoinen) 1 krt/vuosi	-	Vuonna 2025 ei ole toteutettu sidosryhmäkyselyitä, sillä hankintapäällikkö aloitti virassa joulukuussa 2025. Sidosryhmäkyselyt toteutetaan vuoden 2026 aikana osana hankintapalvelujen kehittämistä ja palvelulupauksen muodostamista. Tavoite ei toteutunut.
Kestävä talous	9.Strategisesti merkittävät hankinnat kytketään toiminnan ja talouden suunnitteluun	9.1 Ajantasaisesti päivittyvä hankintakalenteri on julkaistu kaupungin julkiset hankinnat - sivustolla	Hankinta-kalenteri päivittyy jatkuvasti	Päivitetään jatkuvasti	Tavoite toteutui.
Kestävä talous	9. Sidosyksiköiden tuottavuustavoite – tuottavuus- ja tehostamistavoitteiden vienti palvelusopimuksiin	9.2 Talouden tasapainotusohjelmassa asetetun tuottavuustavoitteen 2,6 miljoonaa euroa toteutuminen	Tuottavuustavoitteen 0,7 miljoonaa euroa toteutuminen	1,9 milj. euroa	Tavoite ylittyi 1,2 M€.
Kestävä talous	10. Sosiaalisesti, ekologisesti ja taloudellisesti kestävä tapa toimia ja toteuttaa huomioidaan tulevissa investointihankkeissa	10.1 Investoinneista 10 % täyttää vastuullisuuskriteerit	40 %/ vuosi	35,6 % / vuosi	Mittarin toteumaa tarkastellaan CEB:n rahoitusehdot täyttävien investointien vastuullisuuskriteereiden pohjalta, joissa kaupunki on sitoutunut väh. 10 %:iin. Tavoite ei toteutunut.

Hankintaohjelman päivitys ja mittaritasot

Kuopion kaupungin hankintaohjelmaa päivitetään parhaillaan vastaamaan kaupungin uutta strategiaa sekä strategian tavoitteita hankintojen näkökulmasta.

Päivitystyössä tarkastellaan hankintaohjelman tavoitteita, toimenpiteitä sekä ohjelman mittareita ja niiden tavoitetasoja.

Koska hankintaohjelman päivitys on vielä kesken, esitetään, että vuodelle 2026 mittareiden tavoitetasot pidetään samoina kuin vuonna 2025. Näin varmistetaan seurannan jatkuvuus päivitystyön aikana.

Vuodesta 2027 alkaen otetaan käyttöön päivitetyn hankintaohjelman mukaiset mittarit. Samassa yhteydessä määritellään myös uusille mittareille tavoitetasot osana hankintaohjelman päivitystyötä.